

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про житлово-комунальні послуги : Закон України від 24 червня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – №47. – Ст. 20-21.
2. Головний експерт житлово-комунального господарства України «Україна комунальна» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://jkg-portal.com.ua/ua/publication/one/hto-zarobljaє-na-borgah-zhkg-32306>.
3. Лекції. Право «Специфіка професійної діяльності працівників колекторської компанії» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lektsii.org/3-118600.html>.

Драгомирова Юлія Василівна

аспірантка кафедри цивільного права

Національного університету «Одеська юридична академія»

Науковий керівник – к.ю.н., професор Форманюк В.І.

ОСНОВНІ ОСОБИСТІ НЕМАЙНОВІ ПРАВА ДИТИНИ

Особисті права людини не розривно пов'язані з такими поняттями як рівність, свобода, недоторканість особи. І це природно, тому що ідеї рівності, свободи і недоторканності протягом всієї історії цивілізації використовувалися в боротьбі нового зі старим, прогресивного з консервативним.

Безперечно, в різні епохи в дані поняття вкладався різний зміст, але самі ідеї завжди були та залишаються привабливими для кожної людини. Цінність особистих прав полягає головним чином у тому, що вони самі по собі та гарантії їх реального здійснення визначають місце людини в суспільстві.

Питання які стосуються особистих немайнових прав, а особливо дитини нині є достатньо актуальними. Оскільки більшість немайнових прав людини виникає з моменту народження та належать їй до смерті. Тобто кожній людині притаманні немайнові права незалежно від віку, статті, соціального статусу, раси тощо.

Сучасне бачення цього питання ґрунтується на працях вчених-юристів як радянського так і сучасного періодів в галузі цивільного та сімейного права: Л.М. Баранової, В.І Борисової, О.М. Калітенко, Р.О. Стефанчука, З.В. Ромовської, Є.О. Харитонова, Ю.С. Червоного та інших дослідників.

У сімейному законодавстві України міститься низка особистих немайнових прав дитини таких як право жити та виховуватись у сім'ї, право на ім'я, по-батькові та прізвище, право на спілкування з батьками та іншими родичами, право

на свій захист, право на свободу переміщення та вибору місця проживання, право висловлювати свою думку та інші. Усі вони поєднані між собою, оскільки вкупі вони можуть забезпечити дитині право на достойне і гідне життя [6].

Особлива увага приділяється праву людини на сім'ю, що є її особистим немайновим правом. Саме у ч. 2 ст. 291 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України) [2] зазначено, що дитина не може бути проти її волі розлучена з сім'єю, крім випадків, встановлених законом.

Крім того Конвенція ООН про права дитини [5], а саме ст. 7 закріплює право кожної дитини на ім'я. Таке положення також закріплене у ч. 1 ст. 294 ЦК України [2]. Згідно цього положення зміст права дитини на ім'я складається з декількох ознак, а саме: права бути названою, права називатися іншими людьми, так як назвали її батьки, противитися будь – яким спробам переключувати надане їй ім'я, звертатися до відповідного органу із заявою про його зміну ім'я. По батькові дитини визначається за ім'ям того, хто зареєстрований її батьком. Прізвище дитини визначається за прізвищем її батьків. Діти отримують прізвище батьків, які перебувають у законному шлюбі. В тому випадку якщо їх прізвище спільне, саме таким воно буде у дитини. Якщо батьки мають різні прізвища, дитині присвоюється прізвище батька або матері за згодою батьків.

Важливу увагу держава приділяє належному батьківському вихованню. Так, згідно із законодавством України дитина має право на належне батьківське виховання. Сімейний кодекс України [3] та Закон України «Про охорону дитинства» [4] закріплюють обов'язок батьків щодо виховання та розвитку дитини. Батьки мають право та зобов'язані виховувати дитину, піклуватися про її здоров'я, духовний, фізичний і її моральний стан, створювати належні умови для розвитку її природних здібностей, поважати гідність дитини, готувати її до самостійного життя. Виховання в себе включає дії батьків, які спрямовані на духовний розвиток дітей, розвиток здібностей, формування їх особистості. Батьки зобов'язані лікувати дітей у разі їх хвороби, придбати для них одяг, влаштовувати їх до дитячих закладів і забезпечувати їм гідне соціальне життя, щоб їх діти ні в чому не мали потреби.

Особливе значення для належного розвитку дитини має її місце проживання. Так, ст. 310 ЦК України закріплює що дитини мають те саме право на місце проживання як і інші фізичні особи. Місце проживання дитини визначається за місцем проживання її батьків. Право самостійно обирати собі місце проживання дитина може, коли їй виповнилося 14 років.

Конституція України [1] має пріоритетне значення щодо охорони дитинства і зобов'язує державу охороняти дитинство. Дитинство – це особливий стан людини (фізичний, соціальний, духовно-емоційний, правовий). Відповідно до Сімейного кодексу України [2] та до Конвенції ООН про права дитини [5],

дитиною вважається людина яка досягла повноліття, хоча дитинство припиняється значно швидше. Це залежить від багатьох факторів, по-перше процес виходу із дитинства розпочинається з покладанням на дитину конкретних щоденних обов'язків, які пов'язані із навчанням у школі, і закінчується із досягненням 14-річного віку, тобто переростанням дитини у підлітка. Протягом недовгого і безтурботного періоду дитинства дитина має відчувати радість життя, адже доросле життя не можна назвати безтурботним і не завжди радісним. Дитинство повинно бути обов'язковим етапом у житті кожної людини. Кожна людина і дитина має право отримувати любов, розуміння, допомогу, на забави, ласку, на помилки, на увагу та піклування з боку батьків та держави.

Таким чином, можна зробити висновок, що дитинство є невід'ємною частиною становлення та розвитку кожної людини і ні в якому разі не можна дитину обмежувати у її правах на належний розвиток та становлення її особистості.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №40-44. – Ст. 356.
3. Сімейний кодекс України : Закон України від 10 січня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – №21-22. – Ст. 135.
4. Про охорону дитинства : Закон України від 26 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №30. – Ст. 142.
5. Конвенція ООН про права дитини від 20 листопада 1989 р. – №789-XII.
6. Сімейне право України: підручник 2-е вид., перероб. і допов / Л.М. Баранова, В.І. Борисова, І.В. Жилінкова та ін. ; за заг. ред. В.І. Борисової та І.В. Жилінкової. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 288 с.

Микитей Артем Олександрович

аспірант кафедри цивільного права

Національний університет «Одеська юридична академія»,

Науковий керівник – к.ю.н., доцент Омельчук О.С.

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ПАМ'ЯТКИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

В Україні її культурно-історична пам'ять щільно пов'язана з об'єктами культурної спадщини, що несуть в собі етнічні коди нації, що відображаються в її